

Lit.:

Stump (2001, Kap. 2)

(1) *Vier imperfektive Verben im Bulgarischen:*

- a. KRAD ('stehlen'): 1.St. = *krad*, 2.St. = *krád*
- b. DÁVA ('geben'): 1.St. = *dáva*, 2.St. = *dáva*
- c. IGRÁJ ('spielen'): 1.St. = *igráj*, 2.St. = *igrá*
- d. KOVA ('fälschen'): 1.St. = *kov*, 2.St. = *kova*

(2) *Abstrakte Paradigmen des Indikativs ohne morphologische Regeln:*

Konjugation		KRAD [-t,+c]	DÁVA [-t,-c]	IGRÁJ [+t,+c]	KOVA [+t,-c]
Präsens	1sg	<i>krad-e-ə</i>	<i>dáva-e-m</i>	<i>igráj-e-ə</i>	<i>kov-e-ə</i>
	2sg	<i>krad-e-š</i>	<i>dáva-e-š</i>	<i>igráj-e-š</i>	<i>kov-e-š</i>
	3sg	<i>krad-e-e</i>	<i>dáva-e-e</i>	<i>igráj-e-e</i>	<i>kov-e-e</i>
	1pl	<i>krad-e-m</i>	<i>dáva-e-me</i>	<i>igráj-e-m</i>	<i>kov-e-m</i>
	2pl	<i>krad-e-te</i>	<i>dáva-e-te</i>	<i>igráj-e-te</i>	<i>kov-e-te</i>
	3pl	<i>krad-e-ət</i>	<i>dáva-e-ət</i>	<i>igráj-e-ət</i>	<i>kov-e-ət</i>
Imperfekt	1sg	<i>krad-A-x</i>	<i>dáva-A-x</i>	<i>igráj-A-x</i>	<i>kov-A-x</i>
	2sg	<i>krad-A-x-e</i>	<i>dáva-A-x-e</i>	<i>igráj-A-x-e</i>	<i>kov-A-x-e</i>
	3sg	<i>krad-A-x-e</i>	<i>dáva-A-x-e</i>	<i>igráj-A-x-e</i>	<i>kov-A-x-e</i>
	1pl	<i>krad-A-x-me</i>	<i>dáva-A-x-me</i>	<i>igráj-A-x-me</i>	<i>kov-A-x-me</i>
	2pl	<i>krad-A-x-te</i>	<i>dáva-A-x-te</i>	<i>igráj-A-x-te</i>	<i>kov-A-x-te</i>
	3pl	<i>krad-A-x-a</i>	<i>dáva-A-x-a</i>	<i>igráj-A-x-a</i>	<i>kov-A-x-a</i>
Aorist	1sg	<i>krád-o-x</i>	<i>dáva-o-x</i>	<i>igrá-o-x</i>	<i>kova-o-x</i>
	2sg	<i>krád-e</i>	<i>dáva-e</i>	<i>igrá-e</i>	<i>kova-e</i>
	3sg	<i>krád-e</i>	<i>dáva-e</i>	<i>igrá-e</i>	<i>kova-e</i>
	1pl	<i>krád-o-x-me</i>	<i>dáva-o-x-me</i>	<i>igrá-o-x-me</i>	<i>kova-o-x-me</i>
	2pl	<i>krád-o-x-te</i>	<i>dáva-o-x-te</i>	<i>igrá-o-x-te</i>	<i>kova-o-x-te</i>
	3pl	<i>krád-o-x-a</i>	<i>dáva-o-x-a</i>	<i>igrá-o-x-a</i>	<i>kova-o-x-a</i>

(3) *Realisierungsregeln*

a. **Block A:**

A1 $RR_{A,\{TNS:aor\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Y',\sigma \rangle$, wobei Y der 2. Stamm von X ist.

A2 $RR_{A,\{ \},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Y',\sigma \rangle$, wobei Y der 1. Stamm von X ist.

b. **Block B & Block C:**

B1 $RR_{B,\{TNS:pres\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xe',\sigma \rangle$

B2 $RR_{B,\{TNS:impf\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle XA',\sigma \rangle$

B3 $RR_{B,\{TNS:aor,PRET:yes\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xo',\sigma \rangle$

B4/C1 Wenn $n = \mathbf{B}$ oder $\mathbf{C}$:

$RR_{n,\{TNS:aor,PRET:yes,AGR:\{PER:3,NUM:sg\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle X',\sigma \rangle$

C2 $RR_{C,\{PRET:yes\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xx',\sigma \rangle$

c. **Block D:**

D1 $RR_{D,\{TNS:pres,AGR:\{PER:1,NUM:sg\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle X\theta',\sigma \rangle$

D2 $RR_{D,\{TNS:pres,AGR:\{PER:1,NUM:sg\}\},[CONJ:-T,-C]}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xm',\sigma \rangle$

D3 $RR_{D,\{TNS:pres,AGR:\{PER:2,NUM:sg\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xš',\sigma \rangle$

D4 $RR_{D,\{AGR:\{PER:3,NUM:sg\}\},[CONJ:-T,-C]}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xe',\sigma \rangle$

D5 $RR_{D,\{TNS:pres,AGR:\{PER:1,NUM:pl\}\},([CONJ:+T] \cup [CONJ:+C])}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xm',\sigma \rangle$

D6 $RR_{D,\{AGR:\{PER:1,NUM:pl\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xme',\sigma \rangle$

D7 $RR_{D,\{AGR:\{PER:2,NUM:pl\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xte',\sigma \rangle$

D8 $RR_{D,\{TNS:pres,AGR:\{PER:3,NUM:pl\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle X\theta',\sigma \rangle$

D9 $RR_{D,\{AGR:\{PER:3,NUM:pl\}\},V}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Xa',\sigma \rangle$

(4) *Verweisregel (informelle Variante):*

Im Präteritum (Aorist und Imperfekt) richtet sich die 2.Pers.Sg. nach der 3.Pers.Sg.

- (5) *Default der Identitätsfunktion:*
 $RR_{n,\{ \},U}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle X,\sigma \rangle$
- (6) *Paninis Prinzip:*
 Es sei σ eine vollständige Menge von morphosyntaktischen Eigenschaften für Lexeme der Kategorie V. Dann ist $PF(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} Nar_D(Nar_C(Nar_B(Nar_A(\langle X,\sigma \rangle)))$
- (7) *Nar_n-Notation:*
 Falls $RR_{n,\tau,C}$ die **engste** Regel in Block n ist, die auf $\langle X,\sigma \rangle$ **anwendbar** ist, so repräsentiert ‘ $Nar_n(\langle X,\sigma \rangle)$ ’ das Resultat der Anwendung von $RR_{n,\tau,C}$ auf $\langle X,\sigma \rangle$.
- (8) *Konkrete Paradigmen des Indikativs mit morphologischen Regeln:*

Konjugation		KRAD [-t,+c]	DÁVA [-t,-c]	IGRÁJ [+t,+c]	KOVA [+t,-c]
Präsens	1sg	<i>krad-ó</i>	<i>dáva-m</i>	<i>igráj-ə</i>	<i>kov-ó</i>
	2sg	<i>krad-é-š</i>	<i>dáva-š</i>	<i>igrá-e-š</i>	<i>kov-é-š</i>
	3sg	<i>krad-é</i>	<i>dáva</i>	<i>igrá-e</i>	<i>kov-é</i>
	1pl	<i>krad-é-m</i>	<i>dáva-me</i>	<i>igrá-e-m</i>	<i>kov-é-m</i>
	2pl	<i>krad-é-te</i>	<i>dáva-te</i>	<i>igrá-e-te</i>	<i>kov-é-te</i>
	3pl	<i>krad-ət</i>	<i>dáva-t</i>	<i>igráj-ət</i>	<i>kov-ət</i>
Imperfekt	1sg	<i>krad-’á-x</i>	<i>dáva-x</i>	<i>igrá-ex</i>	<i>kov-’á-x</i>
	2sg	<i>krad-é-š-e</i>	<i>dáva-š-e</i>	<i>igrá-e-š-e</i>	<i>kov-é-š-e</i>
	3sg	<i>krad-é-š-e</i>	<i>dáva-š-e</i>	<i>igrá-e-š-e</i>	<i>kov-é-š-e</i>
	1pl	<i>krad-’á-x-me</i>	<i>dáva-x-me</i>	<i>igrá-e-x-me</i>	<i>kov-’á-x-me</i>
	2pl	<i>krad-’á-x-te</i>	<i>dáva-x-te</i>	<i>igrá-e-x-te</i>	<i>kov-’á-x-te</i>
	3pl	<i>krad-’á-x-a</i>	<i>dáva-x-a</i>	<i>igrá-e-x-a</i>	<i>kov-’á-x-a</i>
Aorist	1sg	<i>krád-o-x</i>	<i>dáva-x</i>	<i>igrá-x</i>	<i>ková-x</i>
	2sg	<i>krád-e</i>	<i>dáva</i>	<i>igrá</i>	<i>ková</i>
	3sg	<i>krád-e</i>	<i>dáva</i>	<i>igrá</i>	<i>ková</i>
	1pl	<i>krád-o-x-me</i>	<i>dáva-x-me</i>	<i>igrá-x-me</i>	<i>ková-x-me</i>
	2pl	<i>krád-o-x-te</i>	<i>dáva-x-te</i>	<i>igrá-x-te</i>	<i>ková-x-te</i>
	3pl	<i>krád-o-x-a</i>	<i>dáva-x-a</i>	<i>igrá-x-a</i>	<i>ková-x-a</i>

Annahme:

Für jede Realisierungsregel gibt es eine ungeordnete Menge Φ_R von morphologischen Regeln, die bei jeder Anwendung die Evaluation der Realisierungsregel beschränken.

- (9) *Morphologische Regeln (Φ_R):*
 Falls $RR_{n,\tau,C}(\langle X,\sigma \rangle) =_{def} \langle Y',\sigma \rangle$, so gilt:
- Wenn der L-Index(X) $\in$ [CONJ:-T,-C] und $Y = X[\text{Vokal}]Z$, dann fehlt [Vokal] in Y' .
  - Wenn $X = W[\text{Vokal}_1]$ und $Y = X[\text{Vokal}_2]Z$, dann fehlt [Vokal₁] in Y' , und [Vokal₂] wird betont in Y' gdw. [Vokal₁] in Y betont wird.
  - Wenn $X = W[\text{Vokal}_1]$ und $Y = X[\text{Vokal}_2]Z$, dann fehlt [Vokal₂] in Y' .
  - Wenn Y unbetont ist, dann wird Y' auf seiner letzten Silbe betont.
  - Wenn $X = WC$ (C ein Velar mit Č als alveopalatalem Gegenstück), $Y = XVZ$, und V ein vorderer Vokal, dann hat Y' Č anstelle von C.
  - Wenn $Y = WÁZ$, dann hat Y' ein *e* anstelle von $\check{A}$.
  - Wenn $Y = WÁC_1VZ$ und V ist ein vorderer Vokal, dann hat Y' ein *é* anstelle von $\check{A}$.
  - Wenn $Y = WÁZ$, dann hat Y' *á* (mit Palatalisierung eines unmittelbar vorangehenden Konsonanten) anstelle von $\check{A}$.
- (10) *Morphologische Metageneralisierungen:*
- Für jede Regel R in Block **B**, **C** oder **D** gilt: (9-ae) $\in$ Φ_R .
  - Für jede Regel R in Block **B**, **C** oder **D** gilt: (9-b) $\in$ Φ_R gdw. R eine Extension von {TNS:pres} realisiert; ansonsten: (9-c) $\in$ Φ_R .
  - Falls R in Block **B** ist, gilt: (9-d) $\in$ Φ_R .
  - Falls R in Block **D** ist, gilt: (9-fh) $\in$ Φ_R .
  - (9-g) $\in$ Φ_{D4}, Φ_{B1} .

Literatur

Stump, Gregory (2001): *Inflectional Morphology*. Cambridge University Press, Cambridge.